

Status og evaluering af klimaindsatsen 2010 i Furesø Kommune

Indledning

Klimaplan for Furesø Kommune 2010 – 2012 beskriver, hvordan ”Furesø Kommune vil evaluere effekten af de gennemførte tiltag, både kvalitativt og kvantitativt og på basis af de opnåede erfaringer korrigerer indsatsen og udarbejde en handlingsplan for det kommende års indsats i dialog med samarbejdspartnere”. Dette dokument indeholder den kvalitative evaluering, idet der ikke på dette tidspunkt ligger data til at evaluere indsatsen kvantitativt, idet en række af tiltagene er endnu ikke begyndt at manifestere sig i form af energibesparelser og deraf følgende CO₂-reduktioner. Dette gælder specielt tiltagene i kommunens bygningsmasse, som i 2011 virkelig vil begynde at vise deres effekt. Dog bør det bemærkes, at miljø- og klimaambassadørordningen allerede i 2010 har givet målbare resultater.

Gennemførte tiltag i 2010

I 2010 er der gennemført følgende:

Helt overordnet er der vedtaget en Klimaplan for Furesø Kommune for perioden 2010 -2012. I denne proces har der været afholdt høring og borgermøde.

Kommunen som virksomhed

- Der er udarbejdet CO₂-regnskaber for Furesø Kommune som virksomhed.
- Der er planlagt/iværksat væsentlige forbedringer af kommunens bygningsmasse på energiområdet, og der forventes store energibesparelser i 2010-2012, jfr. pkt.136 på MTE-udvalgsmødet d. 30.november 2010 Status for energireoveringer i kommunale ejendomme.
- Der er planlagt /iværksat forbedringer af kommunens vejbelysning. på energiområdet, og der forventes store energibesparelser i 2010-2012,jfr. pkt. 89 på MTE-udvalgsmødet d. 17. august Vejbelysning – armaturer og natslukning.
- Der er opnået relativt store besparelser i energiforbruget ved indførelsen af miljø- og klimaambassadørordningen.
- Der er iværksat en undersøgelse af det kommunale transportbehov, dertil er der investeret i 2 elcykler, en el-fejemaskine, og der køres på biodiesel.

Kommunen som geografi / planmæssige tiltag

- Der er udarbejdet CO₂-regnskaber for Furesø Kommune som geografisk område..
- Der er igangsat en strategisk energiplanlægning, som resulterer i et planlægningsgrundlag for forsyningen af Furesø Kommune med vedvarende energi på langt sigt. Planen forventes fremlagt først i 2011.
- Kommunen har et tæt samarbejde med forsyningsselskaberne om at udvikle energiforsyningen af Furesø Kommune hen imod en forsyning baseret på vedvarende energi.
- Der er i samarbejde med forsyningsselskaberne udarbejdet et notat om mulighederne for vedvarende energi i forsyningen, specielt geotermi.
- Der er vedtaget en regnvandsstrategi, der danner grundlag for indsatsen om regnvandshåndtering i de kommende

- Der er foretaget en generel vurdering af de planmæssige forhold ved opstilling af vindmøller i Furesø Kommune.

Grøn mobilitet

- Der er gennemført cykeltrafiktællinger på væsentlige vejstrækninger i oktober 2010.
- Der er gennemført en transportvaneundersøgelse via internettet for at få detaljeret kendskab til borgernes vaner og give borgerne mulighed for at komme med synspunkter vedr. cykling. Der indgik i projektet en lodtrækning af 3 cykler i præmier.
- Cykeltællingerne og transportvaneundersøgelsen blev afrapporteret ultimo 2010.
- Lyngholmskolens Cykelbus er udvidet med en ny rute, og der er uddelt refleksbånd til alle børn.
- Der er udarbejdet et kort over kommunens cykelstier, som kan downloades fra kommunens klimahjemmeside og som uddeles fra bibliotekerne og kulturhusene.
- Kommunen har aktivt deltaget i udarbejdelsen af koncept for cykelsuperstier i det storkøbenhavnske område.
- På Miljødagen 8. maj kunne borgerne prøve el-cykler, kabinecykler (velomobiler) og liggecykler, i alt var der 8 cykler til afprøvning.

Affaldshåndtering

- Kommunen har igangsat forsøg med papirindsamling på Lyngholmskolen.
- Der er indkøbt affaldstjek til forbedring af affaldssorteringen på virksomheder.

Viden-delning og formidling

- Der er iværksat en miljø- og klimaambassadørordning, som har vist sig at være særdeles succesfuld, ved at opnå konkrete reduktioner af energiforbrug, samt ved at skabe viden og synlighed om betydningen af en god adfærd.
- Kommunen har opnået et tilskud fra RCE-Danmark (Regional Centre of Expertise) til at evaluere miljø- og klimaambassadørordningen i samarbejde med DTU-management. Lyngby-Taarbæk, Frederiksberg og Hvidovre Kommuner indgår i projektet.
- Den Grønne Karavane har været på Lille Værløse Skole i efteråret 2010.
- Bibliotekarerne på Furesø Kommunes biblioteker har gennemført en klima-uge (uge 44).
- Der er etableret en klimainitiativpulje for at fremme borgernes muligheder for innovative løsninger på klimaområdet, og der er for første gang uddelt midler i 2010.

Synlighed

- Der har været 13 artikler i medierne vedr. klima (8 i Furesø Avis, 4 i Frederiksborg Amts avis og 1 i Reuters).
- Der har været 29 nyhedsbreve om klima og energi, samt emner der relaterer sig hertil, heraf 19 med direkte omtale af klimatiltag på kommunens hjemmeside.
- Der har været afholdt borgermøde om klimaplanen med deltagelse af ca. 60 borgere og 20 virksomheder, selskaber og institutioner.

- Klimaarbejdet har været drøftet i Miljørådet ved 2 arrangementer (3. juni 2010 hvor skitsen til klimaplan blev fremlagt, samt 29. november, hvor potentialet for jobskabelse og vækst i forbindelse med klimaarbejdet blev drøftet).
- Furesø Kommune deltog i Earth Hour/Sluk lyset i 27. marts 2010.

Evaluering af de gennemførte tiltag

Nedenfor gives en kort kvalitativ evaluering af indsatsen på klimaområdet. Som udgangspunkt er det interessant at vide, om indsatsen har resulteret i reduceret energiforbrug og dermed reduceret CO₂-emission, men andre direkte målbare effekter kan vise sig at være relevante. Endvidere vil det være relevant at vurdere indsatsen ud fra, om den har formidlet viden og skabt synlighed om indsatsen. Dette var klart et aspekt ved klimaarbejdet, som borgerne efterspurgte i høringen af Forslag til Klimaplan. Et særligt aspekt er forholdet om innovation og jobskabelse. Der er en forventning i brede politiske kredse og interesseorganisationer om, at klimainsatsen skal resultere i innovation og jobskabelse. Derfor er det relevant at vurdere indsatsen på disse punkter.

CO₂-besparelser

De iværksatte bygningstekniske tiltag på kommunens bygninger forventes først i 2011 for alvor at slå igennem på energiforbruget og dermed på CO₂-emissionerne, dog forventes allerede i 2010 stor reduktion af energiforbruget på Søndersø Skolen. De adfærdsændringer, der er sat igang som følge af miljø- og klimaambassadørordningen, har allerede i 2010 resulteret i en el-besparelse på 7 % i perioden fra 1. september til 16. november i 2010 i forhold til samme periode i 2009 i de bygninger, hvor der har været en miljø- og klimaambassadør. Besparelsen udgør 37.752 kg CO₂. Medregnes besparelserne fra Søndersøskolen, hvor der er foretaget en stor ombygning af varmesystemet er elforbruget reduceret med 12% i gennemsnit de 2,5 måned i de bygninger, hvor der er miljø- og klimaambassadører.

Det samlede overblik over energibesparelserne og CO₂-reduktionerne for kommunen som virksomhed forventes først at foreligge i slutningen af 1. eller begyndelsen af 2. kvartal 2011, hvor aflæsninger og bearbejdning af data er gennemført.

Det er ikke planlagt at udarbejde CO₂-regnskab for kommunen som geografisk område i 2011, da tiltag i det geografiske område ikke vurderes at kunne registreres med et årligt interval, og at det forholdsvis store ressourceforbrug til udarbejdelsen derfor ikke er hensigtsmæssigt. Det bemærkes, at mange af de tiltag, som har været gennemført i 2010 har bestået i at etablere et vidensgrundlag for efterfølgende beslutninger eller at formidle viden og skabe synlighed om klimainsatsen, forventes på længere sigt at resultere i reduceret energiforbrug og reduceret CO₂-emission. Denne indsats kan imidlertid ikke kvantificeres endnu.

Formidling af viden og synlighed i klimainsatsen

I 2010 er der gennemført tiltag, som i høj grad bidrager til at formidle viden om klimaforhold. Den grønne Karavane har igen i 2010 været på en skole, miljø- og klimaambassadørordningen har haft god effekt, og kommunens bibliotekarer har på eget initiativ gennemført en klimauge, hvor der var udstilling og særlig fremlæggelse af bøger og tidsskrifter med information om klimaviden.

Miljø- og klimaambassadørerne har delt viden om reduktion af el, vand og varme samt om miljøprojekter som affaldssortering i Farum Kulturhus, afholdelse af konkurrencer om klimarigtig adfærd i Værløse Svømmehal og på Syvstjerneskolens etc.

Specielt bemærkes, at det er lykkedes at få eksterne midler til en evaluering af miljø- og klimaambassadørordningen, således at de gode resultater og den gode proces fastholdes. Evalueringen foretages af Furesø Kommune i samarbejde med DTU Management. Flere kommuners (Lyngby Taarbæk, Frederiksberg og Hvidovre) ambassadørordninger evalueres i projektet.

Endvidere kan alle de undersøgelser, som Furesø Kommune har gennemført (CO₂-regnskaberne) eller p.t. gennemfører (grøn mobilitetsområdet og den strategiske energiforsyning), siges at være grundlæggende viden, som er nødvendig for at kunne analysere og vurdere konsekvenser af efterfølgende beslutninger. Denne viden er blevet og vil fortsat blive fremlagt i processen for borgerne til drøftelse, f.eks. som det er sket i processen med den strategiske energiplanlægning.

Flere af de gennemførte tiltag har medvirket til, at Furesø har markeret sig som en medspiller på klimaområdet, og det samarbejde, som der har været med interessenter, dvs. især borgere og foreninger i kommunen, er blevet styrket. Tiltagene er især høringen om klimaplanen, samarbejdet med Miljørådet generelt og specielt vedr. den strategiske energiplan, transportvaneundersøgelsen, klimapuljen og miljø- og klimaambassadørordningen. Det er derfor et væsentligt resultat, at klimainsatsen er blevet italesat mellem borgere og kommune, og det er blevet klart, at alle, borgere, såvel som kommune, har et lod i løsningen af klimaproblemerne.

Innovation og jobskabelse

Det vurderes, at der er ikke med udgangspunkt i de tiltag, som er gennemført som en del af klimaarbejdet i 2010, er sket direkte innovation eller jobskabelse. Imidlertid er det intentionen fremover at indarbejde aspekter af innovation og jobskabelse i klimaaktiviteterne, bl.a. i de ansøgninger om fondsmidler, som Furesø Kommune arbejder med.